

El darrer xaman txuktxki

Iuri S. Ritkheu

La creació de la Terra, del Cel, de l'Aigua i de l'Home

Hi hagué una època en que el Corb solcava l'espai. De tant en tant, alentia el seu vol i evacuava. Allà on anava a parar matèria sòlida es formava superfície terrestre, i allà on anava a parar matèria líquida sorgien rius i llacs, petites basses i rierols. A vegades el contingut de l'estòmac de l'Ocell Primigeni es barrejava, i aleshores apareixien els aiguamolls. Les parts més sòlides de les defecacions del corb van servir de material per a les muntanyes, els cingles i els penya-segats rocosos.

Però el món sorgit de la matèria continguda en l'estòmac i en la bufeta de l'orina de l'Ocell Primigeni romanien en una foscor insondable.

I aleshores el Corb reuní tots els ocells i els envià cap a l'orient perquè piquessin la dura i fosca volta celeste amb el bec fins a fer-hi un forat per deixar passar els raigs de sol. El primer en volar va ser l'àliga. Durant molta estona se sentí en la fosca el batec feixuc de les seves ales. Tornà esgotada, alacaiguda i amb el bec doblegat de tant picar, sense haver aconseguit res. Després el Corb envià la fredeluga, un ocell petit, però de bec fort i tallant. La fredeluga tampoc no aconseguí res. Fracassaren les gavines, els cormorans, els corriols, els ànecs, les calmoses oques del nord.

I vet aquí que demanà per provar-ho el petit verderol. El Corb dubtà una mica, però no hi havia res a fer: ningú no volia continuar picant la volta celeste, tan dura.

I el verderol s'envolà. Va passar molta estona sense que se'n sabés res.

El Corb ja gairebé s'havia convençut del fracàs de l'ocellet. Però vet aquí que va percebre una taqueta porpra a orient. La taca anava creixent i creixent, com si la volta celeste s'anés tenyint de sang. De sobte, la porpra inundà tot l'espai, amb tot allò que el Corb havia creat: la tundra, els llacs, els rius, els rierols, els turons, les muntanyes, els cingles. Era com si algú hagués untat amb la seva sang tot el vessant oriental del cel. I en aquesta llenca ensangonada va brillar tot d'una un raig de sol, i il·luminà la Terra creada pel Corb.

El verderol tornà sobre la punta del raig. Els altres ocells de primer no el reconeixien: duia tot el pit cobert de plomes vermelles, tenyides de la seva sang, i el bec menut li havia quedat tan esmussat que gairebé ja no n'hi havia.

Així el petit verderol aconseguí dur el Sol a la Terra, al preu d'un bec molt menut i d'unes plomes vermelles damunt del pit, per sempre més.

La resta d'animals van ser creats o bé a partir d'objectes inanimats, o bé a partir d'animals més grans. Però els representants primers del món animal eren creats necessàriament per parelles, perquè poguessin continuar existint independentment i crear descendència.

Iuri S. Ritkheu, *El darrer xaman txuktxki*, Lleida: Pagès, 2007

Traducido por Helena Vidal